

Inhoudstafel

1. De landbouwtelling	4
Wat u moet weten	4
2. Informatie op de website	6
a. Oppervlakte beplant met aardappelen stijgt sterk	6
b. Aantal landbouwbedrijven, arbeidskrachten en oppervlakte cultuurgrond	6
c. Oppervlakte van de teelten	7
d. Dieren op 1 mei 2004	7
e. Stabiliteit in de winterbezaaiingen	8
f. Oppervlakten van de winterteelten	8
G. Dieren 15 november 2004	9
h. Landbouw en statistieken	9
i. Voorlopige ramingen van de landbouweconomische rekeningen 2004	10
j. Vooruitzichten voor de akkerbouwgewassen (1990-2004)	11
k. Vooruitzichten voor de tuinbouwproducten (1990-2004)	11
l. Vooruitzichten voor de dierlijke productie (1990-2004)	12
m. Vooruitzichten van de landbouweconomische rekeningen (1990-2004)	13
3. Tabellen over de land- en tuinbouw	15
a. Varkensstapel (augustus 2002 - november 2004)	15
b. Groenten in openlucht voor de industriële verwerking (1999-2004)	16
c. Biologische landbouw (1987-2004)	17
d. Groenten in open lucht voor vers verbruik (1999-2004)	18
e. Groenteteelt in serres (1999-2004)	18
f. Fruitteelt in open lucht (1999-2004)	19
g. Fruitteelt in serres (1999-2004)	19
h. Sierteelt in open lucht (1999-2004)	20
i. Sierteelt in serres (1999-2004)	21
j. Boomkwekerijen in open lucht (1999-2004)	21
4. Thematische kaarten	22
a. Daling tussen 1980 en 2004 van het aantal landbouwbedrijven per gemeente	22
b. Gemiddelde oppervlakte van de landbouwbedrijven per gemeente	22
c. Evolutie van het aantal landbouwbedrijven per gemeente	23
d. Oppervlakte cultuurgrond (in %) voor biologische landbouw	24

1. De landbouwtelling

a. Wanneer ?

De landbouwtelling vindt plaats tussen **1 en 31 mei** van elk jaar.

b. Waarom ?

De landbouwtelling is noodzakelijk om de landbouw als sleutelsector beter te leren kennen en als voorbereiding op de toekomst van de landbouwwereld.

De tellingen laten toe om de impact te meten van de landbouwpolitiek - en meer in het bijzonder van het Gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) - op de landbouwpraktijken.

Ze bieden de overheid en de vertegenwoordigers van landbouworganisaties sleutels voor de voorbereiding van toekomstige regelgevingen op landbouwgebied en voor internationale onderhandelingen. Op lokaal vlak verschaffen zij aan de verantwoordelijken van de gemeenten waardevolle informatie voor het ruimtelijk beleid van hun gebied. Ze bieden antwoorden op diverse en gevarieerde vragen, op alle geografische niveaus, over de oppervlakten van de teelten, het aantal dieren, enz.

c. Wie ?

Alle landbouwbedrijven en openbare of semi-openbare instellingen zoals onderzoekstations, ziekenhuizen, scholen en gevangenissen **die landbouwproducten voortbrengen** om ze te verkopen en die hun bedrijfszetel in België hebben.

Onder landbouwproducten dient te worden verstaan :

Plantenteelt :

Granen, aardappelen, suikerbieten, nijverheidsgewassen, voedergewassen, tuinbouwgewassen (fruit, groenten, sierplanten, boomkwekerijen), in volle grond en in serres, enz.

Veeteelt :

Dieren, die nuttig zijn omwille van de arbeid die ze leveren of de producten die ze voortbrengen ; het gaat dus om runderen, varkens, gevogelte, schapen, geiten, landbouwpaarden,enz.

d. Hoe ?

De landbouwtelling wordt uitgevoerd **via de gemeentebesturen**.

De aangiften moeten opgenomen worden in de woonplaats van het bedrijfshoofd of zijn gevolmachtigde. Ze kunnen ook opgenomen worden op de gemeentelijke administratie na oproeping van de personen die vermeld staan op de adressenlijsten die de Algemene Directie Statistiek en Economische informatie opstuurde.

De gemeenten kunnen kiezen tussen twee methodes om de gegevens op te nemen : ofwel kiezen ze de traditionele papieren vragenlijsten, ofwel gebruiken ze het elektronisch formulier.

e. Resultaten ?

De definitieve resultaten voor 2005 zullen vanaf januari 2006 beschikbaar zijn.

In een brochure zullen de volledige resultaten van de landbouwtelling voor verschillende geografische niveaus voorgesteld worden : België, de Gewesten, de provincies en de verschillende landbouwstreken.

Bovendien zullen resultaten beschikbaar worden gesteld voor de administratieve arrondissementen en voor de gemeenten.

Alle resultaten zullen verkrijgbaar zijn op elektronische drager (via e-mail, diskette,...).

Sommige resultaten zijn gratis downloadbaar op de website <http://statbel.fgov.be>

2. Informatie op de website <http://statbel.fgov.be>

a. Oppervlakte beplant met aardappelen stijgt sterk (Nieuwsflits 57)

Tussen mei 2003 en mei 2004 daalde het aantal landbouwbedrijven in ons land met 3%. Dat blijkt uit de definitieve resultaten van de jaarlijkse landbouwtelling in mei 2004. In Vlaanderen verdwenen 1.091 bedrijven, in Wallonië 630. De bedrijven worden gemiddeld dus groter want de oppervlakte gebruikt voor landbouwdoeleinden bleef nagenoeg stabiel.

Wat de landbouwgewassen betreft is er een stijging van de oppervlaktes granen geteeld voor de korrel (+3,5%), koolzaad (+19,6%) en aardappelen (+12,5%). Dalingen doen zich voor bij suikerbieten (-3,8%), grasland (-1,1%) en voedergewassen (-1,3%).

Het aantal runderen daalt (-1,4%). Ook het aantal melkkoeien (-3,0%) en de varkensstapel (-2,8%) gaan achteruit. Een stijging was er dan weer voor het aantal zoogkoeien (+1,1%) en het pluimvee (+14,0%). Die laatste stijging is hoofdzakelijk toe te schrijven aan een herstel na de vogelpestepidemie die heerste in de lente van 2003.

b. Aantal landbouwbedrijven, arbeidskrachten en oppervlakte cultuurgrond

Tussen de maand mei 2003 en de maand mei 2004 daalde het aantal landbouwbedrijven met 1.721 eenheden (-3,1%), waarvan 1.091 in het Vlaams Gewest (-3,0%) en 630 in het Waals Gewest (-3,4%).

Het aantal arbeidskrachten in de landbouw vermindert met 1.680 eenheden (-1,7%). Het peil van de vermindering is lager in het Vlaams Gewest (1,3%) dan in het Waals Gewest (2,6%). Het verminderingspercentage van de voltijdse arbeidskrachten is kleiner (1,3%) dan dat bij de deeltijdse arbeidskrachten (2,0%).

De oppervlakte cultuurgrond bleef nagenoeg stabiel ten opzichte van het jaar voordien. Het verlies aan areaal bedraagt slechts 616 ha.

c. Oppervlakte van de teelten

De oppervlakte van het geheel van de granen geteeld voor de korrel vertoont een stijging ten opzichte van verleden jaar met ongeveer 10.900 ha (+3,5%). De goede klimatologische omstandigheden tijdens de uitzaai van de wintergranen in de herfst van 2003 verklaren de groei van deze oppervlakten, ten koste van die van de zomergranen. Zo stijgt de oppervlakte wintertarwe met bijna 16.600 ha (+9,0%), evenals deze van spelt (+25,4%), wintergerst (+7,1%) en ook nog triticale (+11,2%).

Op regionaal niveau worden tegengestelde evoluties waargenomen: stijging met 16,3% van wintertarwe in het Vlaams Gewest tegen 5,4% in het Waals Gewest, terwijl dit voor de wintergerst tegenovergesteld is: -0,8% in het Vlaams Gewest tegen +10,9% in het Waals Gewest.

De oppervlakte nijverheidsgewassen neemt licht af met 1.350 ha (-1,0%). De afname van de oppervlakte suikerbieten met 3.400 ha (-3,8%) wordt gecompenseerd door een toename van de oppervlakte cichorei (+2,8%), van die van vlas (+1,5%) en vooral van die van koolzaad (+19,6%).

De oppervlakte beplant met aardappelen stijgt op nationaal niveau met bijna 7.450 ha (+12,5%). Deze evolutie is gelijk in het Vlaams Gewest (+13,6%) en het Waals Gewest (+10,8%). Alle soorten aardappelen nemen toe, met inbegrip van pootgoed (+16,6%).

Zowel de oppervlakte blijvend grasland (-1,1%), als de oppervlakte voedergewassen (-1,3%) gaan licht achteruit.

De oppervlakte van de groenteteelt in openlucht vermindert met ongeveer 2.450 ha (-5,8%), dit zowel in het Vlaams Gewest (-6,4%) als in het Waals Gewest (-4,3%).

Tenslotte daalt de oppervlakte braakgrond aanzienlijk, met bijna 6.300 ha (-21,0%), als gevolg van de daling van het opgelegd percentage van de braaklegging.

d. Dieren op 1 mei 2004

Op nationaal vlak daalt het totaal aantal runderen met ongeveer 39.500 dieren (-1,4%). Deze evolutie is meer uitgesproken in het Vlaams Gewest (-2,2%) dan in het Waals Gewest (-0,6%). De daling van het aantal rundveehouders gaat aan een hoog ritme verder (-4,4%).

Het aantal melkkoeien in productie daalde met 16.750 dieren (-3,0%), terwijl het aantal zoogkoeien in productie dan weer met ongeveer 5.400 stuks (+1,1%) toenam.

Ten opzichte van 1 mei 2003 daalt de varkensstapel met nagenoeg 183.300 dieren (-2,8%). Deze evolutie is het resultaat van een afname van de varkensstapel in het Vlaams Gewest (-3,0%) terwijl hij uitbreidt in het Waals Gewest (+1,5%). Deze veranderingen gaan gepaard met een vermindering van het aantal varkenshouders, zowel in het noorden (-6,5%) als in het zuiden (-6,0%) van het land.

De globale omvang van het pluimvee, aanwezig in de bedrijven op 1 mei, vertoont een duidelijke toename met ongeveer 4.500.000 (in het Frans) stuks (+14,0%), hoofdzakelijk toe te schrijven aan een toename van het aantal vleeskippen (+19,5%). Zo komt men nu tot een normale situatie na de val van vorig jaar als gevolg van de epidemie van vogelpest, waardoor meerdere pluimveehouders geen dieren hadden op de datum van de landbouwtelling. Men stelt eveneens vast dat het aantal pluimveehouders afneemt, zowel in het Vlaams Gewest (-2,4%) als in het Waals Gewest (-4,4%).

e. Stabiliteit in de winterbezaaiingen (Nieuwsflits 58)

De oppervlakte ingezaaide winterteelten is in 2004 min of meer stabiel gebleven in vergelijking met 2003. Voor wintertarwe en wintergerst is er een lichte stijging. De evolutie voor wintertarwe is gelijklopend in de twee gewesten, terwijl voor wintergerst de oppervlakte daalt in Vlaanderen en stijgt in Wallonië. Voor spelt, triticale en koolzaad is er een daling van de winterbezaaiingen.

De totale rundveestapel daalde op een jaar tijd met iets meer dan 27.700 dieren. De daling is iets meer uitgesproken in Vlaanderen dan in Wallonië. De varkensstapel kromp met 48.100 eenheden, ten gevolge van een daling in Vlaanderen en een stijging in Wallonië.

Dit blijkt allemaal uit de resultaten van de landbouwenquête van november 2004 van de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie (ex - INS).

f. Oppervlakten van de winterteelten

De oppervlakte ingezaaide winterteelten is stabiel gebleven (+0,8%) ten opzichte van 2003. Deze situatie is te wijten aan de gunstige klimatologische omstandigheden tijdens de uitzaai van de gewassen gedurende de herfstperiode.

Geschat op 195.500 hectares, is de oppervlakte wintertarwe vergelijkbaar (+1,6%) met de ingezaaide oppervlakte in 2003. Deze situatie doet zich zowel voor in het Vlaams Gewest (+1,7%) als het Waals Gewest (+1,5%).

De oppervlakte ingezaaid met wintergerst bereikt 32.600 hectare, een toename van 2,2% ten opzichte van verleden jaar. Deze situatie contrasteert volgens de gewesten: daling in het Vlaams Gewest (-9,0%) en stijging in het Waals Gewest (+7,3%).

Er is een terugloop van de oppervlakte ingezaaid met spelt (-3,9%), triticale (-15,0%) en koolzaad (-2,1%).

g. Dieren op 15 november 2004

Ten opzichte van 15 november 2003 daalt de rundveestapel met iets meer dan 27.700 dieren (-1,0%). Deze daling is iets meer uitgesproken in het Vlaams Gewest (-1,3%) dan in het Waals Gewest (-0,7%). In vergelijking met vorig jaar, is er een stabiliteit waar te nemen van het aantal melkkoeien (-0,4%) en dit zowel in Vlaanderen (-0,5%) als in Wallonië (-0,2%). Het aantal zoogkoeien neemt toe (+1,2%). Er is een daling op te merken van het aantal slachtkalveren van minder dan 1 jaar (-4,2%), resulterende uit een afname van de stapel in het Vlaams Gewest (-4,8%) en een toename in het Waals Gewest (+9,4%). Het aantal vaarzen voor de vleesproductie van 1 jaar tot minder dan 2 jaar stijgt (+8,4%), terwijl die voor vaarzen voor de vleesproductie van 2 jaar en meer dalen (-16,3%). Deze tendensen worden in de twee gewesten waargenomen.

De varkensstapel blijft met een kleine daling van ongeveer 48.100 eenheden (-0,8%) betrekkelijk stabiel ten opzichte van 15 november 2003. Deze evolutie is het gevolg van een vermindering van de varkensstapel in het Vlaams Gewest (-0,9%), die 94% van de totale stapel bevat. Daarentegen is er een vermeerdering van het aantal varkens in Wallonië (+2,1%). Vergeleken met de situatie in mei 2004 neemt het aantal varkens nationaal af met ongeveer 36.600 dieren.

Op nationaal niveau neemt enkel het aantal biggen met een levend gewicht van minder dan 20 kg toe (+1,6%). Dit resulteert uit de evolutie in het Vlaams Gewest (+1,9%), terwijl dit aantal afneemt in het Waals Gewest (-4,6%). Tussen de belangrijkste verminderingen van de stapel onthoudt men de daling van het aantal beren met een levend gewicht van 50 kg en meer (-16,0%), alsook het aantal niet gedekte zeugen, of het nu om jonge zeugen gaat (-9,7%) of andere niet gedekte zeugen (-5,2%). Deze evoluties worden bovendien in de twee gewesten waargenomen.

h. Landbouw en statistieken

U wilt de recentste cijfers over de landbouwstatistieken niet alleen op de website?

Vanaf nu publiceert de Afdeling Statistiek in de nieuwe brochure twee items extra: de evolutie van de indexcijfers van de prijzen vanaf januari 2000 tot december 2003 en de bevoorradingbalansen tot 2002. Deze informatie werd vroeger door het Centrum voor Landbouweconomie bekendgemaakt.

De Algemene Directie Statistiek en Economie Informatie (ex - NIS) realiseert ramingen van de oogst door gebruikmaking van twee componenten van de productie (beteelde oppervlakte en de gemiddelde opbrengst). In een eerste fase worden voorlopige opbrengstramingen opgesteld. De tweede fase verschaft de definitieve opbrengstramingen voor dezelfde teelten.

Verder vindt men in deze brochure nog cijfers over de zuivelnijverheid en een overzicht van de geslachte dieren volgens aantal en gewicht. Tenslotte wordt de driemaandelijke publicatie afgesloten met een overzicht van de evolutie van de pachten vanaf 1999 tot 2002.

Landbouwstatistieken nr 1/2004 (verschenen op 4 juni 2004)

i. Voorlopige ramingen van de landbouweconomische rekeningen 2004 (Nieuwsflits 61)

De ramingen van de landbouweconomische rekeningen voor 2004 tonen aan dat de finale landbouwproductie globaal gezien een daling vertoont (-3,1%), voornamelijk wegens de aanzienlijke daling van de prijzen van de granen en de aardappelen, gecombineerd met de daling van de groetenprijzen. De stijging van de waarde van de dierlijke productie, die onder meer een gevolg is van de stevige prijzen van varkensvlees, kan de dalingen van de grote teelten en de tuinbouwproducten niet compenseren. Daar op het vlak van de intermediaire consumptie, de totale variatie van de uitgaven zeer zwak is (-0,3%), vertoont de bruto toegevoegde waarde tegen marktprijzen een daling van meer dan 7%. Met nagenoeg stabiele afschrijvingen kent de netto toegevoegde waarde een daling van 10%. Uitgedrukt per landbouwarbeidseenheid is de achteruitgang van de netto toegevoegde waarde enigszins beperkt (-8%) vermits het volume van de arbeidskrachten in de landbouw afneemt.

De verschillende waarden van de productierekening voor het jaar 2004 werden verkregen door de waarden van 2003 te vermenigvuldigen met de coëfficiënt van evolutie van de volumes en door deze van de prijzen. Het gaat hier dus wel over ramingen. Veel prijsevoluties en volume-evoluties moeten nog beschouwd worden als voorlopig. Een meer uitvoerige methodologische nota kan u vinden na de tabellen en de commentaar.

Inzake graangewassen lagen de productievolumes beduidend hoger dan die van 2003 en 2002, die toch al heel goede jaren waren. De opbrengsten van tarwe en gerst bereikten een heel hoog niveau, hoger zelfs dan die van 2002. De opbrengst van wintertarwe stijgt sedert 2000 voortdurend en ligt zelfs boven die van 1999 (maar zonder evenwel de uitzonderlijke opbrengst van 1996 te bereiken). De wintergerst keert na een moeilijk jaar 2003 terug naar een goed opbrengstniveau. De oppervlakten van de graangewassen nemen eveneens toe, in vergelijking met zowel 2003 (+4%) als met 2002. Deze sterke vooruitgang van de geproduceerde volumes maakt het echter niet mogelijk de zeer sterke prijsdalingen vanaf de aanvang van de campagne (-29,6%) te compenseren.

De productiewaarde van de suikerbiet vertoont een lichte stijging (+1,5%), maar het gaat vooral om de bevestiging van een terugkeer naar de gewone niveaus na een sterke daling in 2001 en 2002. In 2004 dalen de productievolumes (de opbrengsten én de oppervlakten) maar de aangekondigde prijzen zouden ongeveer 4% hoger liggen (betere waardering van de zogenaamde C-quota's).

De aardappelen kenden een aanzienlijke stijging van het productievolume (dankzij een belangrijke toename van de opbrengsten in combinatie met een uitbreiding van de aangeplante oppervlakte) en een nog belangrijkere daling van de prijs, die vanaf de maand augustus instort. Over de maanden van de campagne 2004 zakten de prijzen met 32%, wat een vermindering van de productiewaarde met 18,6% veroorzaakte. Er moet echter op gewezen worden dat de prijs van de bewaaraardappelen in 2003 zeer hoog was, als gevolg van een zwak aanbod van onze buurlanden. Het jaar 2004 toont nogmaals de grote wispelturigheid van de prijzen van de bintjes.

j. Vooruitzichten voor de akkerbouwgewassen (1990-2004)

in miljoen euro	Waarden					Variatiefactor 2004/2003 in %		Evolutie 2004/2003 in %
	1990	1995	2000	2003	Raming 2004	Volume	Prijs	
Finale landbouwproductie	6.838	6.951	7.113	6.805	6.595	+2,0%	-5,0%	-3,1%
Akkerbouwgewassen	1.545	1.725	1.533	1.644	1.519	+7,3%	-13,9%	-7,6%
Granen	331	341	325	355	286	+14,3%	-29,6%	-19,5%
Suikerbieten	288	273	268	261	265	-2,8%	+4,4%	+1,5%
Aardappelen	183	281	286	346	281	+20,2%	-32,3%	-18,6%
Voedergewassen	695	777	555	570	570	+0,3%	-0,2%	+0,1%

Bron (verplichte vermelding): Nationale Bank van België en Centrum voor Landbouweconomie tot in 2002, Afdeling Statistiek van de FOD Economie vanaf 2003.

In navolging van die van de aardappelen vertoonden ook de prijzen van de groenten sterke dalingen. Van april tot oktober waren de gemiddelde maandelijkse prijzen van 2004 systematisch minstens 15 percent lager dan die van 2003. Zoals in de ons omringende landen was vooral de markt van de tomaat zeer neerslachtig, met prijzen die gemiddeld de helft lager waren dan in 2003. Voor bloemkool en witloof daarentegen lag de markt beter.

De vraag naar fruit en snijbloemen was eerder zwak en daarvan draagt het prijsniveau de gevolgen, met uitgesproken prijsdalingen in vergelijking met verleden jaar. Feit is echter dat in 2003, een jaar van droogte, de prijzen bijzonder hoog waren. De fruitopbrengsten voor 2004 zijn eerste ramingen die getuigen van een groei in de productie.

k. Vooruitzichten voor de tuinbouwproducten (1990-2004)

in miljoen euro	Waarden					Variatiefactor 2004/2003 in %		Evolutie 2004/2003 in %
	1990	1995	2000	2003	Raming 2004	Volume	Prijs	
Finale landbouwproductie	6.838	6.951	7.113	6.805	6.595	+2,0%	-5,0%	-3,1%
Tuinbouwproducten	1.384	1.378	1.524	1.573	1.405	-1,4%	-9,4%	-10,7%
Verse groenten	744	628	762	750	617	-3,2%	-15,0%	-17,8%
Fruit	244	361	309	371	358	+1,5%	-5,0%	-3,5%
Planten en bloemen	396	389	453	452	430	-0,8%	-4,1%	-4,8%

Bron (verplichte vermelding): Bron : Nationale Bank van België en Centrum voor Landbouweconomie tot in 2002, Afdeling Statistiek van de FOD Economie vanaf 2003.

Wat de dierlijke productie betreft, moet men de beduidende stijging van de varkensprijzen vermelden (+10,8% over heel het jaar) die een inhaalbeweging inzetten na twee zeer sombere jaren. De eerste productieramingen tonen aan dat deze stabiel zijn ten opzichte van 2003. Voor het pluimvee is de evolutie het meest markant aan de productiezijde. Het productieniveau vervolgt inderdaad zijn opmars na de moeilijke jaren en de gevolgen van de vogelpest. Voor het rundvlees stellen we een tamelijk belangrijke instorting van de prijzen vast, na twee jaren van stijging.

Een ander opmerkelijk feit inzake de dierlijke productie is natuurlijk de instorting van de prijs van de eieren, als gevolg van een algemene overproductie op Europees niveau (reactie op de productiedalingen van 2003). Op de Nederlandse markt komen de Belgische eieren er niet toe te concurreren met de gesubsidieerde scharreleieren, terwijl op andere markten, zoals in Duitsland, nog steeds het "dioxine-effect" speelt, met het daaruit volgend slechte imago voor de Belgische productie.

De ramingen voor de ingezamelde melk voor 2004 geven aan dat deze licht boven die van 2003 zijn, zowel inzake het volume als inzake het vetgehalte (stijging van bijna 0,63% voor de melk met een vetgehalte van 3,9%). De prijzen dalen maar er moet aan herinnerd worden dat sedert 2004 een premie wordt toegekend voor elke ton quota. Het effect van deze premie op de inkomens wordt in deze ramingen niet in rekening gebracht, gezien ze enkel opgesteld werden op basis van de evoluties van de geproduceerde volumes en de prijzen af hoeve.

Over het geheel genomen is de waarde van de dierlijke productie licht gestegen (+2,3%) dankzij de productie van varkens en pluimvee. Deze stijging kan evenwel de dalingen in de akkerbouw en de tuinbouwproducties niet compenseren. Met een globale daling van 5% van de prijzen af boerderij en een stijging van het productievolume met 2%, neemt de waarde van de productie met meer dan 3% af.

I. Vooruitzichten voor de dierlijke productie (1990-2004)

in miljoen euro	Waarden					Variatiefactor 2004/2003 in %		Evolutie 2004/2003 in %
	1990	1995	2000	2003	Raming 2004	Volume	Prijs	
Finale landbouwproductie	6.838	6.951	7.113	6.805	6.595	+2,0%	-5,0%	-3,1%
Dierlijke producties	3.821	3.772	3.982	3.512	3.592	+2,3%	+0,0%	+2,3%
Vleesproductie	2.810	2.751	2.921	2.661	2.803	+2,5%	+2,8%	+5,3%
Rundvee	1.292	1.080	1.170	1.031	989	+1,5%	-5,5%	-4,1%
Varkens	1.297	1.372	1.417	1.285	1.422	-0,1%	+10,8%	+10,7%
Pluimvee	195	271	294	309	355	+17,0%	-1,8%	+14,9%
Dierlijke producten	1.011	1.021	1.061	851	789	+1,6%	-8,8%	-7,3%
Melk	863	892	936	724	721	+0,6%	-1,0%	-0,4%
Eieren	147	128	124	127	67	+7,1%	-50,7%	-47,2%

Bron (verplichte vermelding): Nationale Bank van België en Centrum voor Landbouweconomie tot in 2002, Afdeling Statistiek van de FOD Economie vanaf 2003.

Daar op het vlak van de intermediaire consumptie de totale variatie van de uitgaven zeer zwak is (-0,3%), vertoont de bruto toegevoegde waarde tegen marktprijzen een daling van meer dan 7%. Wat het intermediair verbruik betreft moet aangestipt worden dat de prijs van de veevoerders begin dit jaar een significante stijging kende, als gevolg van de sterke koersstijging van de granen in 2003, maar vanaf de maand augustus namen de prijzen van de voeders terug af.

Met nagenoeg stabiele afschrijvingen (+1,5%) kent de netto toegevoegde waarde een daling van 10%. Rekening houdend met de evolutie van de vergoeding aan de loontrekkenden, de overige belastingen op de productie en de overige subsidies op de productie (die verder groeien, met een stijging van 10% in 2004), vermindert het netto overschot van de exploitatie met 11,6%. Na de vergoeding van het vast kapitaal en de leningen, bekomt men het netto inkomen van de onderneming, dit wil zeggen het inkomen dat de vergoeding vormt voor de arbeid van het bedrijfshoofd en/of de niet bezoldigde familieleden ; het omvat dus de winst van de landbouwer als ondernemer. Dit inkomen neemt met 17,4% af, en bevestigt alzo, na een voorbijgaande stijging in 2003, een zeer duidelijke neerwaartse tendens vanaf 1990. Indien deze bevestigd wordt, zou trouwens dit inkomen 2004, samen met dat van 2002, het laagste zijn sedert minstens 1980.

m. Vooruitzichten van de landbouweconomische rekeningen (1990-2004)

Er wordt nogmaals aan herinnerd dat deze ramingen geen rekening houden met de evolutie van de subsidies en de taksen op de producten. Voor de subsidies kan men er zich aan verwachten dat deze hoger zijn dan in 2003, dankzij de nieuwe compenserende hulp voor melk. De daling van het inkomen is dan waarschijnlijk ietwat minder uitgesproken.

Uitgedrukt per landbouwarbeidseenheid is de achteruitgang van de netto toegevoegde waarde enigszins beperkt (-8%) vermits het volume van de arbeidskrachten in de landbouw afneemt. De achteruitgang is daarentegen belangrijker voor het netto-inkomen per arbeidseenheid (-11,7%). Ten opzichte van het gemiddelde van de 4 voorbije jaren en uitgedrukt onder de vorm van index (2000-2003 = 100), zou de index 2004 uitkomen op 88. Gedeflateerd met de impliciete index van de prijzen van het BBP (gegevens Eurostat), zou de index 2004 slechts 84 bedragen.

m. Vooruitzichten van de landbouweconomische rekeningen (1990-2004)

in miljoen euro	Waarden					Variatiefactor 2004/2003 in %		Evolutie 2004/2003 in %
	1990	1995	2000	2003	Raming 2004	Volume	Prijs	
Intermediair verbruik	3.931	4.290	4.241	4.135	4.121	-1,1%	+0,7%	-0,3%
Zaai- en plantgoed	227	243	241	284	300	-0,1%	+5,7%	+5,6%
Energie en smeermiddelen	262	286	383	388	386	+0,0%	-0,4%	-0,4%
Meststoffen	263	209	229	241	247	-0,1%	+2,9%	+2,7%
Veevoeder	2.299	2.525	2.246	2.046	2.005	-2,0%	-0,0%	-2,0%
Fytosanitaire producten	158	157	194	182	181	-0,1%	-0,0%	-0,2%
Onderhoud van materieel	241	294	330	350	353	+0,1%	+0,6%	+0,7%
Onderhoud van gebouwen	47	55	64	60	59	-1,0%	-0,8%	-1,8%
Uitgaven voor veeartsen	143	163	188	193	192	-1,5%	+1,1%	-0,4%
Andere goederen en diensten	243	304	299	322	327	+0,0%	+1,4%	+1,4%
Bruto toegevoegde waarde tegen basisprijzen	2.907	2.661	2.871	2.670	2.474			-7,4%
- Afschrijvingen	497	591	600	594	603			+1,5%
Netto toegevoegde waarde tegen basisprijzen	2.410	2.070	2.271	2.076	1.871			-9,9%
Inkomensvormingsrekening								
- Niet-productgebonden belastingen op productie	7	8	17	17	17			+0,0%
+ Niet-productgebonden subsidies	154	128	77	73	81			+10,0%
Factorinkomens	2.557	2.191	2.331	2.132	1.934			-9,3%
- Beloning van werknemers	179	256	309	374	381			+1,8%
Exploitatieoverschot/gemengd inkomen	2.378	1.935	2.022	1.759	1.554			-11,6%
Rekening voor inkomen uit bedrijfsuitoefening								
- Betaalde pacht	125	143	166	175	175			+0,0%
- Betaalde intresten	370	481	397	371	375			+1,0%
Netto bedrijfsinkomen	1.883	1.311	1.459	1.216	1.004			-17,4%
Totaal aantal landbouwarbeidskrachten (VAK)	93.700	79.030	74.440	72.898	71.901			-1,4%
Netto toegevoegde waarde/arbeidseenheid (in euro)	27.290	27.723	31.319	29.253	26.904			-8,0%

Bron (verplichte vermelding): Nationale Bank van België en Centrum voor Landbouweconomie tot in 2002, Afdeling Statistiek van de FOD Economie vanaf 2003.

3. De land-en tuinbouw

a. Varkensstapel (augustus 2002 - november 2004)

	Steekproef 01/08/2002	Steekproef 15/11/2002	Telling 01/05/2003	Steekproef 15/11/2003	Telling 01/05/2004	Steekproef 15/11/2004
Totale varkensstapel	6.565.280	6.600.158	6.538.609	6.366.248	6.355.333	6.318.734
Biggen met levend gewicht van minder dan 20kg	1.866.591	1.788.944	1.763.650	1.619.374	1.678.656	1.645.450
Varkens met levend gewicht van 20kg tot minder dan 50kg	1.460.968	1.366.718	1.383.911	1.311.910	1.353.672	1.302.156
Mestvarkens met levend gewicht (a)						
- van 50kg tot minder dan 80kg	1.454.494	1.520.740	1.514.627	1.500.408	1.511.471	1.499.200
- van 80kg tot minder dan 110kg	1.054.972	1.162.136	1.129.843	1.192.800	1.100.458	1.145.036
- van 110kg en meer	68.521	81.827	95.093	113.841	100.008	110.113
Fokvarkens (b)						
- Beren	10.443	11.726	11.903	10.185	10.757	9.087
- Gedekte zeugen (voor de eerste maal)	92.336	95.262	92.683	87.228	90.902	87.021
- Gedekte zeugen (andere)	400.076	420.133	402.977	394.793	380.813	394.589
- Niet-gedekte fokzeugen (jonge)	59.715	62.808	60.034	57.282	52.847	51.721
- Niet-gedekte fokzeugen (andere)	97.164	89.864	83.888	78.427	75.749	74.361

(a) Afgedankte beren en afgedankte zeugen inbegrepen.

(b) Met levend gewicht van 50kg en meer.

Bron : FOD Economie - Afdeling Statistiek, Landbouwstatistieken.

b. Groenten in openlucht voor de industriële verwerking (1999-2004)

	Eenheid	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Totaal groenten in openlucht voor de industriële verwerking	aantal bedrijven	5.029	4.711	3.937	4.096	4.188	3.835
	ha	28.199	26.623	27.324	28.962	31.386	28.558
waarvan :							
Spruitkolen	ha	2.256	2.184	2.094	2.136	2.306	2.190
Wortelen	ha	2.044	2.111	2.445	2.744	3.031	2.582
Spinazie	ha	1.894	1.911	1.764	2.090	1.980	1.750
Prei	ha	1.953	1.800	1.094	1.203	1.182	1.150

Bron : FOD Economie - Afdeling Statistiek, Landbouwstatistieken.

c. Biologische landbouw (1987-2004)

aantal bedrijven en oppervlakte besteed aan biologische landbouw	1987	1991	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
België										
Aantal bedrijven	109	135	291	403	586	666	694	710	688	
Oppervlakte (ha)	1.000	1.300	6.818	11.871	18.515	20.265	22.410	24.874	24.048	
Vlaams Gewest										
Aantal bedrijven	72	85	107	128	172	231	253	251	233	231
Oppervlakte (ha)	417	493	820	1.126	2.723	3.393	4.026	3.879	3.444	3.219
Waals Gewest										
Aantal bedrijven	37	50	184	275	414	435	441	459	455	
Oppervlakte (ha)	583	807	5.998	10.745	15.792	16.872	18.384	20.995	20.574	

Biologische landbouw is een landbouwsysteem met veel aandacht voor de samenhang tussen plant, dier, mens en omgeving. Het behoud van de bodemvruchtbaarheid staat centraal. Een ruimere vruchtwisseling, gebruik van groenbemesters en organische bemesting zijn typische kenmerken. Er worden geen chemische bestrijdingsmiddelen noch kunstmest gebruikt. De onkruidbestrijding gebeurt voornamelijk mechanisch. Biologische veehouderij is per definitie grondgebonden en hecht zeer veel belang aan dierenwelzijn. Het overgrote deel van de veevoerders wordt biologisch geteeld. Diergeneesmiddelen worden niet preventief toegepast. Biologische producten zijn onderworpen aan een Belgische en aan een Europese reglementering en worden regelmatig gecontroleerd door erkende onafhankelijke instellingen.

Bron : Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Departement EWBL/ALT-VOLT, Ministerie van het Waals Gewest/DGA en BioForum.

d. Groenten in open lucht voor vers verbruik (1999-2004)

	Eenheid	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Totaal groenten in open lucht voor vers verbruik	aantal bedrijven	3.562	3.366	3.627	3.368	3.273	3.141
	ha	8.854	8.164	10.817	9.848	9.836	10.148
waarvan:							
Witloofwortelen	ha	3.701	3.561	3.537	3.500	3.452	3.292
Bloemkool	ha	693	691	887	867	728	653
Wortelen	ha	611	543	631	558	648	747
Erwten	ha	586	458	770	349	406	522
Bonen	ha	393	264	526	302	287	304
Sla	ha	219	221	111	88	71	82

Bron : FOD Economie - Afdeling Statistiek, Landbouwstatistieken.

e. Groenteteelt in serres (1999-2004)

	Eenheid	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Totaal groenteteelt in serres	aantal bedrijven	1.697	1.613	1.858	1.786	1.614	1.577
	m ²	10.892.343	10.592.830	11.959.130	11.772.482	11.101.439	11.449.655
waarvan:							
Tomaten	m ²	5.527.221	5.145.275	5.511.274	5.210.243	5.228.024	5.496.747
Sla	m ²	2.008.596	1.897.970	2.420.066	2.603.062	2.650.172	2.702.178
Paprika's	m ²	696.785	791.682	823.291	844.805	741.501	853.468
Komkommers	m ²	772.957	737.059	690.683	750.322	636.004	536.144
Veldsla	m ²	360.230	466.649	528.826	526.327	463.091	518.762
Bonen	m ²	141.840	136.039	139.357	110.947	124.604	95.459

Bron : FOD Economie - Afdeling Statistiek, Landbouwstatistieken.

f. Fruitteelt in open lucht (1999-2004)

	Eenheid	1999	2000	2001	2002	2003	2004
	aantal bedrijven	2.300	2.228	2.141	2.044	1.965	1.950
Boomgaarden	ha	16.161	16.042	16.100	16.316	16.472	16.612
Appelen	ha	9.603	9.226	8.844	8.598	8.388	8.272
Peren	ha	5.364	5.605	5.984	6.349	6.690	6.912
Kersen	ha	1.007	1.017	1.088	1.176	1.204	1.252
Pruimen	ha	160	149	122	112	98	96
Andere boomgaarden	ha	27	45	61	81	91	81
Andere fruitsoorten	aantal bedrijven	1.637	1.541	1.462	1.425	1.388	1.382
	ha	1.215	1.182	1.222	1.310	1.273	1.347
- waarvan aardbeien	ha	1.069	1.036	1.021	997	1.076	1.148
- waarvan frambozen	ha	27	21	25	29	27	28

Bron : FOD Economie - Afdeling Statistiek, Landbouwstatistieken

g. Fruitteelt in serres (1999-2004)

	Eenheid	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Totaal fruitteelt in serres	aantal bedrijven	974	900	966	926	917	886
	m ²	2.320.837	2.190.200	2.488.194	2.552.475	2.522.452	2.693.747
Druiven	m ²	213.538	190.903	207.300	190.918	156.002	143.971
Aardbeien	m ²	1.913.024	1.843.516	2.094.356	2.149.810	2.134.527	2.272.297
Andere fruitsoorten	m ²	192.875	153.781	186.538	211.747	231.923	277.479

Bron : FOD Economie - Afdeling Statistiek, Landbouwstatistieken

h. Sierteelt in open lucht (1999-2004)

	Eenheid	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Totaal sierteelt in open lucht	aantal bedrijven	2.113	2.003	2.005	1.946	1.874	1.822
	ha	3.704	3.693	3.775	3.937	4.048	4.053
Azalea's	ha	212	214	191	187	184	178
Snijbloemen	ha	61	59	62	62	61	61
Perk- en balkonplanten	ha	45	54	33	34	41	40
Knollen van begonia's in open lucht	ha	131	116	124	111	102	99
Andere bollen en knollen	ha	78	70	55	74	87	108
Vaste planten	ha			91	96	207	203
Potchrysanten	ha	385	383	450	472	465	449
Andere sierpotplanten	ha	161	161	148	129	152	138
Rozenstruiken	ha	308	279	259	216	208	195
Sierboomkwekerijen in volle grond	ha	1.951	1.959	2.007	2.190	2.163	2.192
Sierboomkwekerijen in container	ha	371	399	355	366	379	389

Bron : FOD Economie - Afdeling Statistiek, Landbouwstatistieken

i. Sierteelt in serres (1999-2004)

	Eenheid	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Totaal sierteelt in serres	aantal bedrijven	1.883	1.772	1.883	1.810	1.730	1.672
	m ²	7.435.758	7.343.172	8.193.032	8.136.644	6.850.369	7.731.709
waarvan:							
Azalea's	m ²	2.114.867	2.122.157	2.095.361	2.081.856	2.110.490	2.063.239
Snijbloemen	m ²	1.025.254	1.013.024	965.096	927.280	897.911	871.688
- waarvan rozen	m ²	471.469	419.511	449.013	454.854	444.064	401.265
Bollen en knollen	m ²	149.332	158.045	189.160	154.821	145.949	139.493
Potchrysanthen	m ²	331.957	318.328	386.807	464.962	372.646	309.648

Bron : FOD Economie - Afdeling Statistiek, Landbouwstatistieken

j. Boomkwekerijen in open lucht (1999-2004)

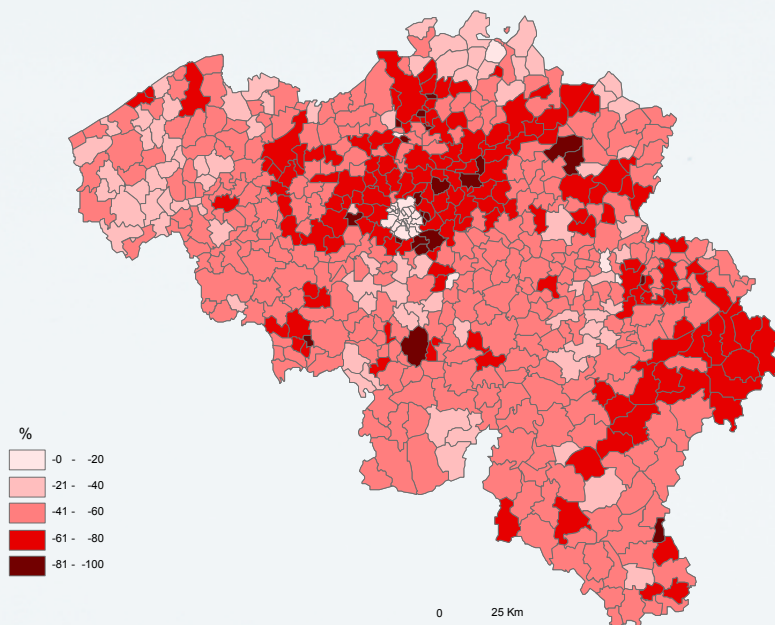
	Eenheid	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Totaal boomkwekerijen	aantal bedrijven	465	453	425	374	353	351
	ha	1.816	1.750	1.763	1.671	1.543	1.545
Populieren	ha	99	107	129	111	119	121
Harsachtige planten voor herbebossing	ha	389	352	325	280	266	234
Loofboomplanten voor herbebossing	ha	586	577	555	547	503	526
Boomkwekerijen voor fruitplanten	ha	742	714	755	733	655	665

Bron : FOD Economie - Afdeling Statistiek, Landbouwstatistieken.

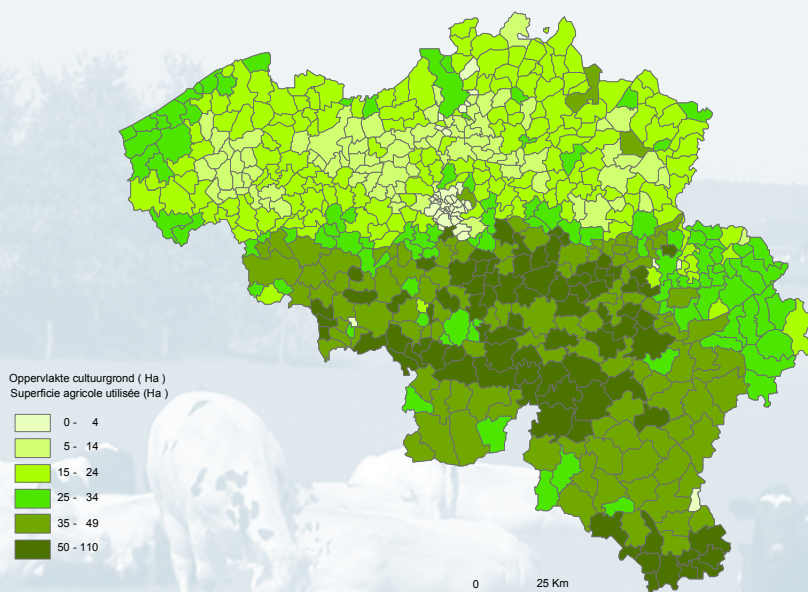
4. Thematische kaarten

a. Daling tussen 1980 en 2004 van het aantal landbouwbedrijven per gemeente

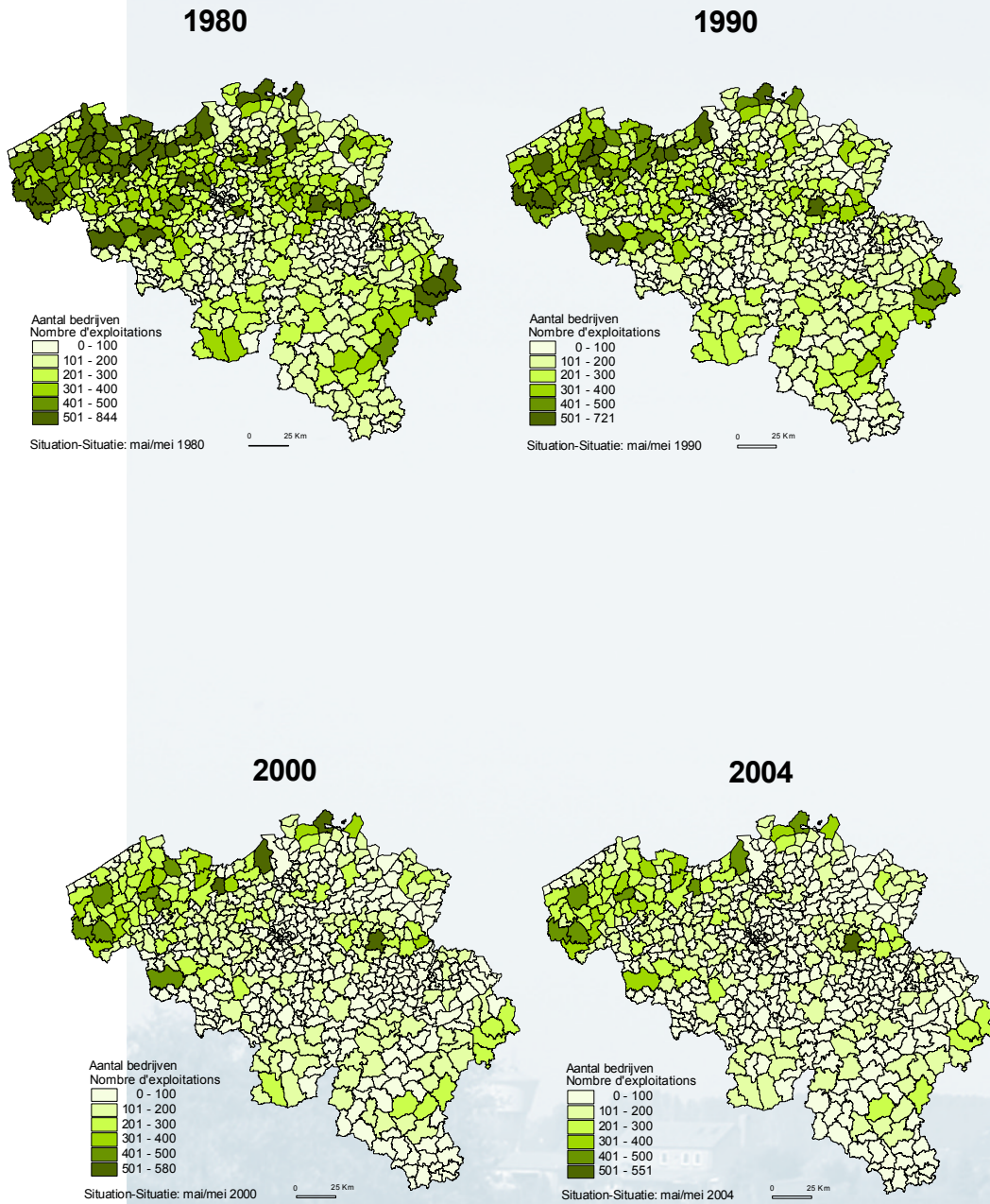
Situation : mai 2004
Source : Recensement agricole
Situation : mai 2004
Bron : landbouwtelling

b. Gemiddelde oppervlakte van de landbouwbedrijven per gemeente

Situation : mai 2004
Source : Recensements agricole
Situation : mai 2004
Bron : landbouwtelling

c. Evolutie van het aantal landbouwbedrijven per gemeente

Source: Recensement agricole

Bron: Landbouwtelling

d. Oppervlakte cultuurgrond (in %) voor biologische landbouw

